

KURUMSAL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORLAMA (CSR) VE ÖZEN YÜKÜMLÜLÜĞÜ (CSDD) DİREKTİFLERİ

Avrupa Yeşil Mutabakatı çerçevesinde, kurumsal sürdürülebilirliğin ekonomik faaliyetlerde bir standart haline gelmesi amacıyla Avrupa Birliği'nde iki önemli düzenleme yapılmıştır:

- Kurumsal Sürdürülebilirlik Özen Yükümlülüğü Direktifi (Corporate Sustainability Due Diligence Directive)
- Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Direktifi (Corporate Sustainability Reporting Directive)

Bu iki düzenlemenin ana amaçları; şirket yönetimlerinin sürdürülebilirlik açısından daha sorumlu davranması, ESG (çevre, sosyal ve yönetim) kriterlerine uygun şekilde ekonomik faaliyetlerini sürdürmeleri ve yatırımcıların doğru projelere yönelmeleri için şirket faaliyetlerinin şeffaf bir şekilde rapor edilmesi olarak özetlenebilir.

Kurumsal Sürdürülebilirlik Özen Yükümlülüğü Direktifi

Kurumsal Sürdürülebilirlik Özen Yükümlülüğü Direktifi (CSDD)'nin amacı, şirketlerin operasyonlarının ve değer zincirlerinin olumsuz çevresel ve insan hakları etkilerini belirlemesini, önlemesini ve azaltmasını zorunlu kılmaktır.

CSDD'nin AB dışında yerleşik olanlar da dahil olmak üzere AB'de iş yapan tüm şirketler için geçerli olması beklenmektedir. Direktifin 250'den fazla çalışanı olan şirketlere uygulanması beklenmekte, ancak insanlara veya çevreye zarar verme riski yüksek olan küçük şirketlerin de uyması gerekebilir.

Kurumsal Sürdürülebilirlik Özen Yükümlülüğü Direktifinin temel özellikleri şunları içerir:

- 1. Risklerin tanımlanması:** Şirketlerin, operasyonları, ürünleri ve hizmetleriyle, ayrıca tedarikçiler ve tüketiciler gibi değer zincirleriyle ilişkili olarak insan hakları ve çevre üzerindeki olumsuz potansiyel risklerini belirlemeleri gerekecektir.
- 2. Risklerin önlenmesi ve hafifletilmesi:** Şirketlerin; insan hakları ve çevre üzerindeki potansiyel olumsuz etkileri ile tedarikçi seçimi ve yönetiminin iyileştirilmesi gibi riskleri kaynağında önlemek ve azaltmak için uygun önlemleri almaları istenecektir.
- 3. Raporlama ve açıklama:** Şirketlerin, tespit edilen riskler, alınan önleyici ve hafifletici tedbirler ve bu tedbirlerin sonuçları dahil olmak üzere özen yükümlülüğü süreçleri hakkında

raporlama yapması gerekecektir. Bu bilgiler, yatırımcılar, sivil toplum ve etkilenen topluluklar dahil olmak üzere halka ve paydaşlara sunulacaktır.

Avrupa Parlamentosu'nun Hukuk İşleri Komitesi'nde 25 Nisan 2023 tarihinde onaylanan teklifin, Avrupa Parlamentosu Genel Kurulu'na getirilmesi ve sonrasında ise üçlü görüşmeler kapsamında ele alınması beklenmektedir.

Genel olarak, Kurumsal Sürdürülebilirlik Özen Yükümlülüğü Direktifi, şirketlerin insan haklarına ve çevreye yönelik potansiyel zarar risklerini belirlemesini ve ele almasını zorunlu kılarak ticari faaliyetlerin ve değer zincirlerinin olumsuz etkilerini azaltmayı ve daha sürdürülebilir bir geleceğe katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Direktifi

Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Direktifi (CSRD), Avrupa Komisyonu tarafından Nisan 2021'de daha geniş Sürdürülebilir Finans Eylem Planının bir parçası olarak ortaya konan bir tekliftir. Ocak 2023'te yasalaşan Direktifin amacı, AB içinde faaliyet gösteren şirketler için sürdürülebilirlik bilgileri için standartlaştırılmış bir raporlama çerçevesi oluşturmaktır. Bu direktif, 2014 yılında uygulamaya konulan mevcut Finansal Olmayan Raporlama Direktifinin (NFRD) yerini alacaktır.

CSRD, AB'nin karbon emisyonlarını azaltmayı ve iklim değişikliğini ele almayı içeren sürdürülebilir bir ekonomiye geçişi destekleme çabalarının bir parçasıdır. Direktif, 250'den fazla çalışanı olan şirketlerin finansal performanslarına ek olarak çevresel, sosyal ve yönetim (ESG) performansları hakkında bilgi vermelerini gerektirecektir.

Genel olarak Direktif, sürdürülebilirlik bilgileri için daha kapsamlı ve standartlaştırılmış bir raporlama çerçevesi oluşturarak, şirketler genelinde sürdürülebilirlik raporlamasının şeffaflığını ve karşılaştırılabilirliğini geliştirmeyi ve nihayetinde iş dünyasında daha fazla sürdürülebilirlik performansı sağlamayı hedeflemektedir.

Sonuç olarak;

Kurumsal sürdürülebilirlik performansını geliştirmek isteyen şirketler, ESG performansı iyi olan tedarikçilerle çalışmayı tercih ediyor. Bu nedenle Türkiye'deki şirketlerin sürdürülebilirlik performansının iyileştirilmesi gerekiyor. Aksi takdirde şirketlerimizin uluslararası tedarik zincirlerinde rekabet gücünü korumaları giderek zorlaşacaktır.